

w artystycznej organizacji studenckiej. Scharakteryzowała formalne zróżnicowanie projektów realizowanych przez „Dygresję”, ich dostosowanie do różnych grup odbiorców, dynamikę jedenastoletniej działalności Koła, sukcesy i bariery. Cykl wystąpień kończył referat przygotowany przez lic. Martę Bojarską (UAM): „*Educational meetings*” in *pedagogical skills building process*. Autorka przedstawiła ofertę zajęć dodatkowych i korepetycji rozwijających zainteresowania oraz umiejętności najmłodszych, a także charakterystykę dzieci, z którymi pracuje, oraz powody, dla których rodzice dzieci decydują się na takie zajęcia. Zanalizowała również poziom zaangażowania we współpracę oraz motywacje do uczestnictwa w zajęciach zarówno ze strony dzieci, jak i rodziców. Zwróciła uwagę na ewentualne trudności, jakie napotkać może nauczyciel podczas realizowania tego typu zajęć. Podsumowując, odniosła się do doświadczeń własnych, przedstawiając korzyści wynikające z realizacji takich zajęć z perspektywy nauczyciela, rodziców oraz dziecka.

Każda część obrad zakończona była krótką dyskusją nad kwestiami podjętymi w referatach. Dominował język angielski. Moderatorami wydarzenia były: dr Marina Metz (EHD) oraz dr Renata Wawrzyniak-Beszterda (UAM). Podsumowaniem konferencji była wspólna rozmowa, a także wymiana doświadczeń, wiedzy i pomysłów.

Konferencja stanowiła inspirację nie tylko dla dalszych poszukiwań i refleksji, ale dała również początek wielu nowym znajomościom, które mam nadzieję staną się zaczątkiem dalszej współpracy, uczenia się od siebie wzajemnie oraz dzielenia się doświadczeniami praktycznymi i edukacyjnymi.

Anna Schmidt

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Społeczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy”, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Ciechocinek, 19–20 września 2016 roku

Katedra Pedagogiki Pracy i Andragogiki Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy we współpracy z Zespołem Pedagogiki Pracy przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Oddziałem Bydgoskim Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego zorganizowała w Ciechocinku w dniach 19–20 września 2016 roku Ogólnopolską Konferencję Naukową *Społeczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy*. Konferencja została objęta honorowym patronatem marszałka województwa kujawsko-pomorskiego. Uczestniczyło w niej 80 osób reprezentujących różne dyscypliny naukowe, w tym pedagogikę, psychologię, socjologię, prawo i ekonomię, a także praktycy – przedstawiciele pracodawców oraz instytucji pozarządowych.

Organizatorzy konferencji zaproponowali debatę na przyjęty temat konferencji w następujących obszarach:

- 1) Przygotowanie jednostki do pracy zawodowej i wymagań środowiska pracy oraz jej przydatność zawodowa;
- 2) Adaptacja pracownika w środowisku pracy i jego funkcjonowanie w materialnym i społecznym otoczeniu pracy;
- 3) Rozwój zawodowy pracownika i formy jego wspierania (edukacja, coaching, mentoring, kreowanie kariery zawodowej, programy równowagi praca – życie pozazawodowe i in.);

- 4) Nowe koncepcje i metody zarządzania zakładem pracy i zatrudnionymi w nim pracownikami;
- 5) Idea humanizacji pracy i jej koncepcje;
- 6) Zjawisko dematerializacji pracy oraz nowe kategorie pracowników;
- 7) Technologie informacyjno-komunikacyjne w środowisku pracy;
- 8) Etyczny wymiar środowiska pracy w świetle idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności organizacji;
- 9) Zjawiska patologiczne i ich wpływ na członków organizacji.

Szeroki wachlarz obszarów zaproponowanych przez organizatorów zapewnił wieloaspektowe zaprezentowanie przez uczestników konferencji problematyki funkcjonowania człowieka w środowisku pracy, a jej celem było ukazanie wpływu pracy na rozwój jednostki. „Praca jako aspekt wychowawczy pozwala u młodego człowieka na rozwinięcie pozytywnych postaw wobec pracy, umiejętności pracy i współdziałania przez szereg środków prowadzących do harmonijnego wprowadzania jednostek w świat ludzkiej pracy jako aktywnych uczestników” (Kukla, 2016: 120). Jednocześnie tematyka konferencji umożliwiła przedstawienie problemów występujących na rynku pracy, które mają poważny wpływ na sytuację człowieka w pracy „Obecny rynek pracy podlega wielu przeobrażeniom. Globalizacja, w tym zjawisko bezrobocia, proces starzejącego się społeczeństwa, uwalnianie zawodów (Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, Dz. U. z 2013 r., poz. 289) sprawia, iż dynamika zmian jest bardzo duża. Bardzo istotnym dla rynku pracy jest problem migrantów: problem integracji tej grupy oraz jej wpływu na rynek pracy” (Kust, 2014: 314).

Konferencję poprzedziło spotkanie uczestników poświęcone działalności Zespołu Pedagogiki Pracy przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Tematem spotkania była działalność Zespołu, w tym integracja środowiska naukowego pedagogów pracy.

Następnego dnia, 19 września 2016 roku – zgodnie z programem konferencji – jej otwarcia dokonał prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach, Kierownik Katedry Pedagogiki Pracy i Andragogiki Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i prof. zw. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski, zastępca przewodniczącego Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Przewodniczący Zespołu Pedagogiki Pracy przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Zgodnie z kolejnym punktem programu zostały wygłoszone następujące referaty plenarne: *Spoleczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy* – prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy);

Rozwój kompetencji zawodowych w procesie pracy – prof. zw. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie);

Nowa rzeczywistość zakładu pracy i środowiska pracy w Polsce – jej plusy i minusy – prof. zw. dr hab. Zygmunt Wiatrowski (Kujawska Szkoła Wyższa we Włocławku);

Dynamika zmian na rynku pracy i modernizacja oświaty zawodowej na Ukrainie (początek XXI w.) – prof. zw. dr hab. Nella Nyczkało (Narodowa Akademia Nauk Pedagogicznych Ukrainy).

W sesji tej prof. zw. dr hab. Larysa Lukianova i prof. zw. dr hab. Rafał Piwowarski pełnili funkcje moderatorów.

Problematyka podjęta w referatach plenarnych została rozwinięta w wystąpieniach zaplanowanych w czterech następujących panelach:

I. *Determinanty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy*. Moderatorzy: prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach oraz prof. zw. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski.

Dyskusja panelistów toczyła się wokół następującej problematyki:

- 1) Jakie zjawiska i procesy zachodzące w otoczeniu zakładów pracy najsilniej determinują ich funkcjonowanie?
- 2) Jak zmienia się kultura organizacyjna zakładów pracy i w jakim kierunku ewoluuje ich funkcja personalna?
- 3) Jakie są główne – aktualne i perspektywiczne – wyzwania dla zarządzania ludźmi w środowisku pracy?
- 4) Jakie implikacje i nowe obszary badawcze wynikają z przeobrażeń współczesnego środowiska pracy dla nauk społecznych?

II. *Człowiek w środowisku pracy z perspektywy pracodawcy*. Moderatorzy: prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach oraz prof. dr hab. Franciszek Szlosek.

Dyskusja panelistów toczyła się wokół następującej problematyki:

- 1) Jak jest zapotrzebowanie pracodawców na absolwentów edukacji zawodowej?
- 2) Jakie są oczekiwania pracodawców odnośnie kwalifikacji i kompetencji kandydatów do pracy?
- 3) Jaka jest ocena przygotowania kandydatów do pracy?
- 4) Jakie działania propracownicze są podejmowane w zakładach pracy i jakie korzyści przynoszą pracodawcom i osobom zatrudnionym?

III. *Pedagogiczny wymiar środowiska pracy człowieka*. Moderatorzy: prof. zw. dr hab. Zdzisław Wołk oraz prof. dr hab. Romuald Derbis.

Dyskusja panelistów toczyła się wokół następującej problematyki:

- 1) Jaką wartość ma praca dla osób pracujących oraz jakie postawy wobec niej reprezentują?
- 2) Jakie są problemy związane z oceną wartości pracy człowieka?
- 3) Jak zmienia się etos pracy ludzkiej?
- 4) Jakie aspekty i przeobrażenia pracy powinny być aktualnie szczególnym przedmiotem zainteresowań pedagogów?

IV. *Rozwój pracownika w organizacji*. Moderatorzy: prof. zw. dr hab. Ryszard Bera oraz prof. dr hab. Urszula Jeruszka.

Dyskusja panelistów toczyła się wokół następującej problematyki:

- 1) Jak przebiega prawidłowy proces adaptacji pracownika do nowego środowiska pracy?
- 2) Jakie formy wspierania rozwoju zawodowego są najbardziej pożądane i stosowane?
- 3) Jakie są wzory przebiegu ścieżek kariery zawodowej w zakładach pracy?
- 4) Jakiego typu patologie zakłócają rozwój pracownika w środowisku pracy?

Dyskusja na temat społecznych aspektów funkcjonowania człowieka w środowisku pracy kontynuowana była w drugim dniu konferencji w ramach następujących sekcji problemowych:

I. *Wybrane aspekty przygotowania człowieka do funkcjonowania w środowisku pracy*. Moderatorami w Sekcji byli: prof. zw. dr hab. Elżbieta Gawel-Luty oraz prof. dr hab. Daniel Kukla.

Dyskusje panelistów koncentrowały się wokół następującej problematyki:

- 1) Jakie determinanty wewnętrzne i zewnętrzne wpływają na przygotowanie jednostki do funkcjonowania w środowisku pracy?
- 2) Jaka jest ocena przebiegu oraz wyników własnej edukacji na poziomie szkół zawodowych?

- 3) Jakie aktualne i antycypowane wyzwania stoją przed edukacją w perspektywie przygotowania jednostki do podjęcia zatrudnienia?

II. *Psychopedagogiczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy*. Moderatorami w Sekcji byli: prof. dr hab. Barbara Baraniak oraz dr Beata Jakimiuk.

Dyskusje panelistów koncentrowały się wokół następujących tematów:

- 1) Jakie przeobrażenia w sferze pracy ludzkiej najsilniej determinują funkcjonowanie współczesnych pracowników?
- 2) Jakie psychopedagogiczne aspekty oddziałują na pełnienie roli pracownika?
- 3) Jakie koncepcje i metody zarządzania powinny być stosowane w nowoczesnym środowisku pracy?

III. *Obszary rozwoju zawodowego w środowisku pracy* – Sekcja problemowa III.

Moderatorami w Sekcji byli: dr Renata Tomaszewska-Lipiec oraz dr Ewa Stawicka. Dyskusje panelistów koncentrowały się wokół następujących obszarów:

- 1) Jaka jest rola zakładów pracy we wspieraniu rozwoju zawodowego pracowników?
- 2) Jakie modele polityki personalnej sprzyjają tworzeniu kapitału ludzkiego?
- 3) W jakie obszary rozwoju zawodowego pracowników pracodawcy najchętniej inwestują?

IV. *Planowanie, rozwój i monitorowanie kariery zawodowej*. Moderatorami w Sekcji byli: prof. dr hab. Norbert G. Pikuła oraz dr Ewa Krause.

Dyskusje panelistów toczyły wokół następujących obszarów:

- 1) W jakim stopniu kształtowanie karier pracowników uznać można za istotny czynnik rozwoju kapitału ludzkiego?
- 2) Jakie instrumenty zarządzania karierą pracowników są stosowane w zakładach pracy oraz w jakim wymiarze?
- 3) Jakie perspektywiczne wyzwania oraz tendencje wyróżnić można w obszarze zarządzania karierą zawodową?

Plenarna dyskusja finalizująca Ogólnopolską Konferencję Naukową *Spoleczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy* skupiona była wokół aspektu *Człowiek w środowisku pracy. W jakim kierunku zmierzamy?* „Praca odpowiednio dobrana do naszych preferencji może uczynić człowieka szczęśliwym, spełnionym. Wówczas możemy mówić o wartości pracy, jako wartości autotelicznej (samej w sobie)” (Kukła, 2016: 114). Uczestnicy dyskusji podkreślili dynamikę zmian następujących na rynku pracy, a także w środowisku pracy, co poważnie utrudnia prognozowanie w dyskutowanym obszarze. Konkluzja ta skłoniła uczestników konferencji do refleksji o konieczności podejmowania dyskusji i wymiany doświadczeń na ten temat. Dlatego też podkreślono potrzebę podtrzymania cykliczności konferencji.

Literatura

- Kukła D. (2016). *W kręgu refleksji nad wychowaniem do pracy*. „Edukacja Zawodowa i Ustawiczna, Polsko-Ukraiński Rocznik Naukowy” nr 1.
- Kust I. (2014). *Wyzwania dla edukacji permanentnej wobec zmieniającego się rynku pracy*. [w:] I. Janicka, M. Znajmiecka-Sikora, *Rodzina i kariera. Równoważenie czy konflikt ról?*. Łódź.